

mænd og Arbejdere rejse sig imod den, og den vilde tabe sit Folketingsflertal og sin politiske Magt. Men det her foreliggende er ikke, at Bondestanden har gjort det klarere og ogsaa langt klogere Valg at give Afkald paa sine kommunale Privilegier rent og klart og saa noget længere bevarer sin politiske Magtstilling. Nej, man er gaaet udenom Valget, man giver kun tilsyneladende Afkald paa sine kommunale Privilegier, man beholder dem i Realiteten, og saa haaber man gennem dette Bidrag at kunne bevare sin politiske Magtstilling.

Formanden: Det ærede Medlem bruger noget for stærke Udtryk.

Borghjerg: Naar jeg fristes til at bruge de stærke Udtryk, ligger det i, at hvis man ærligt vilde foreslaa, hvad man i Virkeligheden har tilsigtet, saa vilde jeg sige: Det er moderat, det er konservativt, det er reaktionært, men saa var det dog i hvert Fald ærligt. Men det, der er sket, er, at man gør det paa uærlig, lumsk, underfundig Maade og ad Omveje.

Formanden: Det ærede Medlem bruger vedvarende alt for stærke Udtryk.

Borghjerg: Man gør det ad saadanne Omveje, at det ikke straks ligger klart for den almindelige Befolkning, særlig fordi den ikke i Praksis kender Forholdstalsvalgmaaden. Det, der her foreslaas, er en Kombination af almindelig og privilegeret Valgret, af dobbelt indirekte Valgret og tredobbelt Forholdstalsvalg, og paa to Trin Forholdstalsvalg af et ganske lille Antal og af et lige Antal. Men det vil sige, at et Vælgermindretal, blot det har en vis Størrelse, kan faa den ene af Valgmændene, som Sogneraadene sende til Valg. Det er ikke saa stor en Størrelse, dette Mindretal skal have. Den højtærede Minister nævnedes noget derom. I Sogneraad med 5 Medlemmer skal det være 1 over Halvdelen, i Sogneraad med 7 Medlemmer 1 over to Femtedele, saa vil det kunne faa den ene Valgmand. Men det behøver ikke at have den ene Valgmand i alle Amtets Sogne. Nej, blot et moderat eller konservativt Mindretal kan faa den ene Valgmand i 18 af Amtets 50 Sogne, saa ville de sammen med de privilegerede blive 68, og mod dem ville saa staa 82 Valgmænd, og saa ville de 68 kunne faa de 4 af Amtsraadets 8 Medlemmer; de 82 ville kun kunne faa ligeledes de 4. Saa vil Mindre-

tallet ved den kongevalgte Amtmands Hjælp kunne overstemme de andre. Det er Stillingen.

Nu er det dog givet, at man behøver ikke at være noget stærkt Parti ude i Befolkningen for at kunne faa en saadan Magtstilling, at man altsaa ad alle disse Omveje kan faa Flertallet af Amtsradet. Da Højresad og brød Landets Forfatning, mønstrede det dog et Flertal i en 20—30 Folketingskredse, fordi Vælgerne ere ulige fordelte i Kredsene, saaledes at de konservative Elementer i en Kreds kunne være stærkere samlede, ligesom der altid er Vælgere, der, selv om deres Interesser byde dem at gaa med de frisindede Partier, dog af gammel Vane og Sløvhed følge de konservative Partier. Alligevel sagde man fra de Herrers Side, og med Rette, at Højre var et usselt Parti, en Klat af Befolkningen. De huske det alle. Men det Parti, jeg her tænker paa, det moderate eller konservative Parti, som er i Anmarch, behøver ikke at være nær saa stærkt ude i Befolkningen, som Højre var i Provisorietiden. Det kan være meget, meget svagere, saa svagt, at det kun i 18 af Amtets 50 Sogne kan faa den ene Valgmand, altsaa kun raader over en over $\frac{2}{5}$ eller en over $\frac{1}{3}$. Det behøver altsaa ikke at have Flertal i et eneste af Amtets Sogne, men bare, at det er et nogenlunde respektabelt Mindretal i 18 af de 50 Sogne, saa ville de ved Hjælp af de privilegerede og den kongevalgte Amtmand kunne faa Flertal i Amtsradet.

Det er Stillingen. Det kalder jeg en listig og underfundig Ordning, og den kan kun forsvares ved buldrende Ord og forcerede Talemaader og ved, at de Herrers Partipresse bevarer Tavshed derom og ikke vover en eneste virkelig saglig Diskussion med os derom. Spørgsmaalet om, hvornaar dette Forlig vil blive dømt af Befolkningen, er et rent Oplysningsspørgsmaal. Det vil foreligge dømt af Vælgerne den Dag, da Flertallet igennem Oplysning eller Erfaring er blevet belært om, hvad disse underfundige Veje til at skaffe et Mindretal Flertal betyde.

Det ærede Medlem for Løvel (Anders Nielsen) læste en udmærket Artikel op af „Social-Demokraten“ fra forleden Dag om, hvorledes ved Hjælpekassevalget den straalende Sol hilser de kvindelige Vælgere, første Gang de gaa til Valg. Det var smukt og rigtigt. I Dag gaa Kvinderne til Valg ude paa Frederiksberg i straalende Solskin, og de gaa til Valg saaledes, at deres Valgret har fuld Værdi. De Mænd